

Obținerea de probe prin videoconferință

Conținut furnizat de

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters) Estonia

1 Este posibilă obținerea de probe prin videoconferință fie cu participarea unei instanțe din statul membru solicitant, fie direct de către o instanță din acel stat membru? Dacă da, care sunt procedurile naționale relevante sau normele legislative care se aplică?

Da, există posibilitatea ca probele să fie obținute prin videoconferință. Articolul 20 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 2020/1783 al Consiliului privind cooperarea între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe în materie civilă sau comercială (reformare) prevede că instanța solicitantă obține probe prin utilizarea videoconferinței sau a altei tehnologii de comunicații, cu condiția ca respectiva tehnologie să fie la dispoziția instanței, iar instanța să considere că utilizarea unei astfel de tehnologii este adecvată în circumstanțele specifice ale cauzei. Instanțele estone dețin echipamentele necesare pentru videoconferințe. În temeiul articolului 15 alineatul (6) din Codul de procedură civilă (*Tsiviilkohtumenetluse seadustik*, disponibil online [aici](#)), prevederile codului se aplică asistenței la obținerea de probe în Estonia pe baza cererilor instanțelor statelor membre ale Uniunii Europene, dacă nu se prevede altfel în Regulamentul (UE) nr. 2020/1783 al Consiliului privind cooperarea între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe în materie civilă sau comercială (reformare). Potrivit articolului 15 alineatul (5) din cod, dacă nu se prevede altfel prin lege sau printr-un tratat, o instanță estonă oferă asistență judiciară la îndeplinirea unei operațiuni procedurale la cererea unei instanțe străine dacă, în conformitate cu legislația estonă, operațiunea procedurală solicitată intră în competența materială a instanței estone și nu este interzisă prin lege. De asemenea, o operațiune procedurală poate fi îndeplinită în conformitate cu legislația străină, cu condiția ca acest lucru să fie necesar în scopul desfășurării procedurii în statul străin și să nu aducă atingere intereselor părților la procedură. Procesele sau audierile cu participare de la distanță sunt reglementate de articolul 350 din cod. Nu se aplică prevederi sau restricții specifice în ceea ce privește organizarea unei videoconferințe în conformitate cu Regulamentul 2020/1783, inclusiv, în cazul unui proces sau al unei audieri cu participare de la distanță, organizarea unei videoconferințe direct de către instanța solicitantă a unui alt stat membru în temeiul articolului 20 din regulamentul.

2 Există restricții în ceea ce privește tipul de persoană care poate fi audiată prin videoconferință – de exemplu, această metodă este valabilă numai pentru martori sau și pentru alte persoane cum ar fi experții sau părțile?

În conformitate cu articolul 350 alineatul (1) din Codul de procedură civilă, o parte la un proces sau o audiere cu participare de la distanță are posibilitatea de a îndeplini operațiuni procedurale în timp real, adică poate depune mărturie sub jurământ sau, în cazul unei proceduri referitoare la o cerere, mărturie care nu este sub jurământ. În temeiul articolului 350 alineatul (2), martorii sau experții pot fi de asemenea audiați în cadrul unui proces sau al unei audieri cu participare de la distanță.

Cu alte cuvinte, un participant la o procedură poate depune mărturie sub jurământ sau, în cazul unei proceduri referitoare la o cerere, mărturie care nu este sub jurământ prin intermediul unui proces sau al unei audieri cu participare de la distanță, iar un martor sau un expert poate fi de asemenea audiat prin intermediul unui proces

sau al unei audieri cu participare de la distanță.

3 Ce restricții se impun, dacă este cazul, asupra tipului de probe care pot fi obținute prin videoconferință?

A se vedea răspunsul la întrebarea precedentă.

4 Există restricții cu privire la locul unde trebuie audiată persoana prin videoconferință – cu alte cuvinte, aceasta trebuie audiată în instanță?

Potrivit articolului 350 alineatul (1) din Codul de procedură civilă, o instanță poate organiza un proces sau o audiere cu participare de la distanță, astfel încât o parte la procedură sau reprezentantul ori consilierul său să se poată afla în alt loc la momentul ședinței de judecată și să îndeplinească operațiunile procedurale în timp real din locul respectiv.

Cu alte cuvinte, o instanță poate organiza un proces sau o audiere cu participare de la distanță în așa fel încât o persoană să nu trebuiască să se afle în sala de judecată în timpul audierii.

5 Este permisă înregistrarea audierilor din cadrul videoconferințelor și, dacă da, este disponibilă această facilitate?

Da, înregistrarea ședințelor de judecată este permisă. Înregistrarea trebuie efectuată în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 52 sau la articolul 42 din Codul de procedură civilă. Tehnologia de audiere de la distanță utilizată în sălile de judecată permite înregistrarea audierilor în temeiul articolului 52 din cod.

6 În ce limbă trebuie să se desfășoare audierea: (a) în cazul în care cererile sunt întocmite în temeiul articolelor 12-14 din Regulamentul privind obținerea de probe și (b) în cazul în care probele se obțin direct în temeiul articolelor 19-21 din Regulamentul privind obținerea de probe?

Potrivit articolului 32 alineatul (1) din Codul de procedură civilă, limba de procedură judiciară și de procedură a instanței este limba estonă. Potrivit articolului 32 alineatul (2) din Codul de procedură civilă, procesele-verbale ale ședințelor de judecată și alte operațiuni procedurale sunt redactate în limba estonă. De asemenea, o instanță poate înregistra în procesul-verbal al unei ședințe de judecată orice mărturie sau declarație depusă într-o limbă străină în limba în care a fost depusă, însoțită de traducerea acesteia în limba estonă, dacă aceasta este necesară pentru prezentarea corespunzătoare a mărturiei sau a declarației. Codul de procedură civilă estonian nu include prevederi specifice referitoare la regimul lingvistic pentru obținerea mărturiilor sau a declarațiilor la cererea unei instanțe dintr-un alt stat membru în temeiul Regulamentului (UE) nr. 2020/1783 al Consiliului privind cooperarea între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe în materie civilă sau comercială (reformare).

7 Dacă este necesară prezența interpreților, cine este responsabil pentru asigurarea acestora și unde ar trebui să se afle aceștia (a) în cazul în care cererile sunt întocmite în temeiul articolelor 12-14 din Regulamentul privind obținerea de probe și (b) în cazul în care probele se obțin direct în temeiul articolelor 19-21 din Regulamentul privind obținerea de probe?

Conform articolului 34 alineatul (1) din Codul de procedură civilă, dacă o parte la o procedură nu este fluentă în limba estonă și nu are un reprezentant în cadrul procedurii, instanța, dacă este posibil, va implica în procedură un interpret, la cererea părții respective sau la inițiativa instanței. Nu este necesară implicarea unui interpret dacă declarațiile părții la procedură pot fi înțelese de instanță și de către celelalte părți. În cazul în care instanța nu poate implica imediat un interpret, aceasta pronunță o decizie prin care solicită părții la procedură care

necesită asistență din partea unui interpret să își găsească un interpret sau un reprezentant fluent în limba estonă, într-un interval de timp stabilit de instanță [articolul 34 alineatul (2) din cod)]. Codul de procedură civilă estonian nu include prevederi specifice cu privire la locul în care trebuie să se afle un interpret utilizat pentru obținerea de probe în temeiul regulamentului.

8 Ce procedură se aplică pentru organizarea audierii și pentru comunicarea datei și locului acesteia persoanei care urmează a fi audiată (a) în cazul în care cererile sunt întocmite în temeiul articolelor 12-14 din Regulamentul privind obținerea de probe și (b) în cazul în care probele se obțin direct în temeiul articolelor 19-21 din Regulamentul privind obținerea de probe? Pentru ambele opțiuni, ce interval de timp ar trebui alocat în momentul stabilirii datei audierii pentru ca persoana respectivă să poată fi notificată în timp util?

Potrivit articolului 343 alineatul (1) din Codul de procedură civilă, în vederea înștiințării cu privire la data, ora și locul ședinței de judecată, instanța trimite citații părților la procedură și celorlalte persoane invitate la ședința de judecată. Potrivit articolului 343 alineatul (2) din cod, intervalul de timp dintre data trimiterii citației și data ședinței de judecată trebuie să fie de cel puțin 10 zile. Intervalul poate fi și mai scurt, dacă părțile la procedură își exprimă acordul în acest sens.

9 Care sunt costurile utilizării de videoconferințe și cum ar trebui plătite acestea?

Costurile aplicabile pentru obținerea de probe în temeiul Regulamentului 2020/1783 sunt specificate la articolul 22 din regulament. Potrivit articolului 15 alineatul (4) din Codul de procedură civilă, instanța solicitantă nu acoperă costurile operațiunii procedurale. Instanța care îndeplinește operațiunea procedurală informează instanța solicitantă cu privire la costuri, iar respectivele costuri sunt considerate cheltuieli de judecată ale cauzei care face obiectul audierii. Costurile legate de obținerea de probe fiind costuri esențiale pentru procedură, trebuie să fie achitate în conformitate cu articolul 148 alineatul (1) din cod, care prevede că, dacă instanța nu hotărăște altfel, costurile aferente procedurii sunt achitate în avans, în măsura hotărâtă de instanță, de către partea la procedură care a formulat cererea pentru care se aplică respectivele costuri. Dacă o cerere este formulată de ambele părți sau dacă este citat un martor sau un expert ori este desfășurată o inspecție la inițiativa instanței, costurile sunt împărțite în mod egal între părți. Întrucât instanțele dețin echipamente de videoconferință, nu ar trebui să se aplice costuri pentru utilizarea acestora.

10 Ce condiții, dacă acestea există, trebuie să se aplice pentru a se asigura că persoana audiată direct de instanța solicitantă a fost informată cu privire la faptul că audierea va avea loc în mod voluntar?

Articolul 19 alineatul (2) din regulament este aplicabil în ceea ce privește informarea persoanelor cu privire la faptul că audierea directă de către o instanță solicitantă este voluntară.

11 Ce procedură există pentru verificarea identității persoanei care urmează a fi audiată?

Potrivit articolului 347 alineatul (2) punctul 1 din Codul de procedură civilă, la începutul unei ședințe de judecată, instanța constată care dintre persoanele citate sunt prezente la ședință și confirmă identitatea acestora. Codul nu prevede o procedură specifică în ceea ce privește verificarea identității în cadrul unei ședințe de judecată. Instanța are obligația de a confirma identitatea persoanelor citate. În acest scop, verifică, de exemplu, un document de identitate cu fotografie al persoanei citate. Identitatea unei persoane care participă printr-o videoconferință poate fi stabilită, de exemplu, pe baza unei copii a unui document înaintat unei instanțe în

prealabil.

12 Care sunt cerințele aplicabile în cazul prestării de jurământ și ce informații sunt necesare de la instanța solicitantă în cazul în care este necesară prestarea unui jurământ în timpul obținerii de probe în mod direct în temeiul articolelor 19-21 din Regulamentul privind obținerea de probe?

Potrivit articolului 269 alineatul (2) din Codul de procedură civilă, o parte la o procedură trebuie să depună următorul jurământ înainte de a depune mărturie:

„Eu, (numele), jur pe onoarea și pe conștiința mea că voi divulga întregul adevăr cu privire la cauză, fără să ascund, să adaug sau să modific nimic.” Un participant la o procedură depune jurământul verbal și semnează textul jurământului.

În conformitate cu articolul 36 alineatul (1) din cod, o persoană care nu este fluentă în limba estonă trebuie să depună jurământul într-o limbă în care este fluentă; în conformitate cu articolul 36 alineatul (2), se aplică o semnătură pe textul în limba estonă al jurământului, care îi este tradus în mod direct persoanei înainte de a-l semna.

Teza a doua a articolului 262 alineatul (1) din cod prevede că, înainte ca martorul să depună mărturie, instanța trebuie să explice acestuia obligația sa de a spune adevărul, precum și conținutul articolelor 256-259 din cod. Potrivit articolului 303 alineatul (5) din cod, prevederile referitoare la audierea martorilor se aplică și în cazul audierii experților. Orice expert care nu este expert judiciar sau expert privat autorizat este avertizat, înainte de depunerea expertizei, cu privire la consecințele depunerii cu bună știință a unei expertize incorecte, iar expertul confirmă aceasta prin semnarea procesului-verbal al ședinței sau a textului avertismentului. Avertismentul semnat este prezentat instanței împreună cu expertiza.

13 Ce măsuri sunt prevăzute pentru a se asigura că o persoană de contact este prezentă la locul unde se organizează videoconferința cu care instanța solicitantă să poată comunica și pentru a se asigura că o persoană este disponibilă în ziua audierii pentru punerea în funcțiune a echipamentelor de videoconferință și remedierea oricărei probleme tehnice?

Conform articolului 350 alineatul (3) din Codul de procedură civilă, într-o ședință de judecată organizată sub forma unui proces sau a unei audieri cu participare de la distanță, trebuie garantat dreptul fiecărei părți la procedură de a formula pretenții și cereri, precum și opinii cu privire la pretențiile și cererile altor părți la procedură și trebuie îndeplinite celelalte condiții ale ședinței de judecată într-o modalitate sigură din punct de vedere tehnic pe parcursul transmiterii în timp real către instanță a imaginii și a sunetului de la partea la procedură care nu este prezentă în sala de judecată și invers.

Fiecare instanță are un angajat al Centrului de administrare a registrelor și a sistemelor informatice, care lucrează ca specialist IT intern și care asigură funcționarea echipamentelor de videoconferințe, precum și de soluționarea eventualelor probleme tehnice.

14 Ce informații suplimentare sunt necesare, dacă este cazul, din partea instanței solicitante?

Informațiile necesare se găsesc în formularul de cerere. Orice informații suplimentare necesare depind de circumstanțele specifice ale fiecărei cauze.

Potrivit articolului 32 alineatul (1) din Codul de procedură civilă, limba de procedură judiciară și de procedură a instanței este limba estonă. Potrivit articolului 32 alineatul (2) din Codul de procedură civilă, procesele-verbale ale ședințelor de judecată și alte operațiuni procedurale sunt redactate în limba estonă. De asemenea, o instanță poate înregistra în procesul-verbal al unei ședințe de judecată orice mărturie sau declarație depusă într-o limbă

străină în limba în care a fost depusă, însoțită de traducerea acesteia în limba estonă, dacă aceasta este necesară pentru prezentarea corespunzătoare a mărturiei sau a declarației. Codul de procedură civilă estonian nu conține prevederi specifice referitoare la regimul lingvistic pentru obținerea mărturiilor sau a declarațiilor, în temeiul Regulamentului (UE) 2020/1783 al Parlamentului European și al Consiliului privind cooperarea între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe în materie civilă sau comercială (reformare).

■ Ultima actualizare: 28/10/2024

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.